

BÉKALENCSE

A Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság hírlevele

2026. január

AKTUÁLIS

2026. Tripla jubileum:

**30 éves a Duna-Dráva Nemzeti Park,
50 éves a Zselici Tájvédelmi Körzet,
100 éves a Pintér-kert Arborétum**

Munkatársaink a jubileumi évben tartalmas szakvezetéses túrákkal, gyerekprogramokkal, előadásokkal, rendezvényekkel várják az érdeklődőket. Honlapunkon és Facebook oldalunkon izgalmas játékokkal és informatív posztokkal jelentkezünk.

Kövessék honlapunkat és Facebook oldalunkat!

#ddnp30 #ddnp30merfoldko #ddnp30faj #ddnp12terulet #pinterkert100

A 2026. év állatai, növényei

Minden évben megválasztják az év fajait – például az év madarát, lepkéjét vagy gombáját –, hogy felhívják a figyelmet a természeti értékeinkre. Ezek a kezdeményezések segítenek megismertetni a lakossággal az adott fajok szerepét és helyzetét a természetben. A program célja, hogy erősítse a környezettudatosságot, és ösztönözze az embereket a felelős, védelmező magatartásra. A figyelemfelkeltés hosszú távon hozzájárulhat a fajok megőrzéséhez és élőhelyeik védelméhez. 2026-ban az alábbi fajokra esett a választás, részben szakmai, részben pedig közönségsvavazás eredményeképp. Az év emlősének kihirdetése később fog megtörténni.

Év madara: énekes rigó	Év hala: vágótok	Év rovára: párducfoltos hangyaleső
Év fája: kecskefűz	Év élőhelye: fáslegelő	Év hullője: fürgé gyík
Év lepkéje: nagy tűzlepke	Év vadvirága: homoki árvalányhaj	Év gombája: csoportos csiperke

Tél az élővilágban

Talán már kissé elszoktunk attól, hogy a tél hideggel és hóval köszönt be, próbára téve ezzel a természetet, a vadon élő állatokat is. Ilyenkor megszorodnak az aggódó bejelentések a tarlókon, vízpartokon, települések határában látható nagytű madarokról, főként fehér gólyák, gémekek, kócsagok tűnnek fel a bejelentőknek.

Ezek közül a gólya távolsági vonuló faj és rendszerint Afrikában tölti a telet, a gémekek, kócsagok inkább csak Európa melegebb régiójába húzódnak a nagyobb hidegek beálltával. Mindkét stratégiát követő fajból vannak olyan egyedek – gémekekből, kócsagokból több, gólyából kevesebb – amelyek a teljes téli időszakot megpróbálják itt, a Kárpát-medencében átvészelni. A jól szigetelő tollazatnak köszönhetően a hideg ritkán okoz problémát, az állatmenhelyre került madarak is általában nyílt, fűtetlen kifutóban tartózkodnak. Télidőben inkább a táplálékbázis szűkösége, az ízeltlábúak, kételtűek, hullók hiánya, a kevésbé mozgékony halak és rejtőzködő kisemlősök teszik próbára az itt maradó egyedek rátermettségét. Ezek a madarak néha valóban valamilyen betegség, sérülés miatt töltik a telet is velünk, sok esetben azonban nem tudjuk az okát ennek a viselkedésnek.

Sokszor keresik meg aggódva a nemzeti park igazgatóságokat azzal, hogy fogjuk be és ezzel mentjük meg az itt telelő madarakat. Ilyenkor a kollégák igyekeznek megállapítani, hogy sérült, beteg egyedről van-e szó, lógatja-e a szárnyát, rendellenesen mozog-e, közel engedi-e az embert. Azt is figyelembe kell venni, hogy ilyen időben az állatok takarékoskodnak az energiájukkal és igyekeznek csak a lehető legszükségesebb esetben szárnyra kapni. Ha röpképes madárról van szó, akkor a madár kergetését, befogását nem szoktuk megkísérelni, nehogy ezzel okozzunk kimerülést, sérülést az állatnak. Sérült, röpképtelen madarat, amennyiben biztonsággal befogható, természetvédelmi mentőközpontba, állatmenhelyre szállítjuk.

A természet körforgásának rendje az, hogy az állatok egyedei egy idő után elpusztulnak. A mérsékelt övön általában a tél a túlélés szempontjából a legkritikusabb időszak, a kevésbé rátermett egyedek sokszor ezt nem élik túl, de ne feledjük, hogy a természetben semmi sem megy veszendőbe. Az egyik állat teteme más fajok – sasok, ölyvek, rókák, sakálók – tápláléka lesz, ezzel lehetővé téve azok túlélését. A télen így elhullott madarak száma szerencsére csak töredéke a hazai költőpopulációnak, a faj fennmaradása szempontjából számottevő hatással nem bír. Tűnhet részvétlennek az evolúció ilyen működése, de évmilliárdok óta biztosítja az élővilág fennmaradását. Úgy véljük, hogy természetvédelmi szempontból leginkább akkor indokolt a beavatkozás, amikor az emberi tevékenység miatt sérül egy védett faj egyede, ilyen lehet például az áramütés, ütközés, gázolás. Természetesen az állatvédelmi, állatbaráti szempontok alapján történő mentőtevékenységnek is megvan a legitimitása és a két tevékenység, illetve az azokat végző szervezetek szükség szerint ki tudják segíteni, egészíteni egymást, még ha indítatásuk, motivációjuk néha különbözik is.

Amennyiben Ön is úgy véli, hogy segítségre szoruló egyedet lát, bizalommal vegye fel a kapcsolatot kollégáinkkal, akik legjobb szakmai tudásuk és a fenti elvek szerint meg fogják ítélni, hogy természetvédelmi szempontból látnak-e okot a beavatkozásra.

(Szöveg: Parrag Tibor, fotó: Völgyi Sándor)

Közösségi természetvédelem: békamentés

Talán korainak tűnik január végén a békamentésről beszélni, azonban nem az: már most fel kell készülnünk rá! Önkéntesek jelentkezését várjuk, akik kedvet éreznek e nemes tevékenységhez, kellően rugalmasak, és ha úgy adódik, akár azonnal akcióba tudnak lépni.

A szárazföldi békák élete csak a peterakás idején van vízhez kötve, ezen az időszakon kívül többnyire erdőben élnek. Kora tavasszal, a telelőhelyükről tömegesen megindulnak a vizek felé. Ilyenkor a nőstény békák vannak különösen nagy veszélynek kitéve, „akik” rengeteg petét cipelnek magukkal, így mozgásuk különösen nehézkes.

A békák vándorlási útvonala általában zavartalan, ha az erdőből akadálytalanul el tudnak jutni a tavakhoz. Gond akkor van, amikor a vándorlási útvonalukon forgalmas közút vezet keresztül. Itt kapnak fontos szerepet a természetvédő önkéntesek, akik segítik a békákat biztonságosan átjutni a forgalmas utak túlsó oldalára. A kétélűeket az út erdő felőli oldalán vödörbe helyezik, majd átviszik az úton és szabadon engedik őket, hogy folytathassák útjukat a víz felé. Ha a víz közel van az úthoz, praktikus közvetlenül a vízparton elengedni őket.

Békamentő kisokos

- A békák vándorlása a tapasztalatok szerint február végétől április közepéig tart.
- A vonulás kezdete és intenzitása függ többek között a hőmérséklet alakulásától, és a csapadéktól. Néhány óra leforgása alatt történhetnek olyan hirtelen változások, amelyek nyomán tömegesen útra kelnek a békák. Ilyenkor hirtelen van szükség sok önkéntesre, hogy minél több békát biztonságosan át lehessen vinni az út túlsó oldalára.
- A mentés körülbelül 850 méter hosszú útszakaszon zajlik a Sikondai-tavak mentén. Nem mindegy, hogy 1, 2, vagy 4-5 ember között oszlik el a teljes útszakasz. Minél több önkéntes van jelen, annál kisebb szakasz jut egy-egy emberre és annál hatékonyabb a mentés.
- Elsősorban felnőttek jelentkezését várjuk – a balesetveszély miatt. Gyerekek csak felnőtt kíséretében lehetnek jelen, egy felnőtt mellé, csak egy gyermek jelenlétét ajánljuk!
- A mentés szürkület környékétől, az esti órákban zajlik.
- Javasoljuk, hogy a résztvevők viseljenek láthatósági mellényt, legyen náluk feltöltött, több órán át üzemkésző lámpa (lehetőség szerint fejlámpa).
- Fontos a rugalmasság! Természetesen nem kötelező elvárás, de a fentiek alapján logikus, hogy az önkéntesnek úgy legyen beállítva a telefonja, hogy azonnal kapjon jelzést az értesítés kiküldésekor, és ekkor lehetőség szerint tudja szabadabbá tenni magát néhány órán belül. Hasznos, ha rendelkezik saját gépjárművel.

Iratkozzanak fel, kövessék be Facebook oldalunkat!

Létrehoztuk a <https://facebook.com/bekamentes> oldalt, ahol a mentés időszakában folyamatosan, szinte percekész információkat közlünk az érdeklődőkkel. Kövessék be az oldalt! Követőink itt is kapnak tőlünk üzeneteket a mentési időszakban. Honlapunkon bőségebb információk találhatóak a mentésről: https://ddnp.hu/termeszetvedelem/bekamentes_sikondan, e-mail címmel feliratkozni is itt lehet önkéntesnek!

Aki részt vesz a békamentésben, különleges élményben részesül: átélheti a gondoskodás jóleső érzését. S ami még ennél is fontosabb, hogy hozzájárulhat sok hasznos és védett élőlény életben maradásához, valamint ahhoz, hogy biztosítva legyen a szaporulat – hiszen már egyetlen béka megmentésével annak sok utódját is megmentjük!

Közkívánatra ismét: jelvénygyűjtő túrák!

Kedves Túratársak, Kirándulók! 2026-ban 30 éves a Duna-Dráva Nemzeti Park! A jubileumi évben egy régi hagyományt elevenítünk fel: ismét megszervezzük jelvénygyűjtő túráinkat, amelyekre szeretettel várjuk minden régi és új túratársunkat!

Programtervezet

- Január 24.: Túra a Dráva medrében
- Február 28.: „A tavasz ébredése” túra a Mecsekben
- Március 14.: Megélni a sötétséget – különleges barlangtúra
- Április 10.: Gyógynövények réten és legelőn
- Május 2.: Ha a fák beszélni tudnának
- Június 6.: Poszméhek nyomában a Szedresi Tarkasáfrányos löszgyepein
- Július 3.: Idegenvezetés a 100 éves Pintér-kert Arborétumban
- Augusztus 29.: Révfallu túra
- Szeptember 19.: A Biblia növényei a Pintér-kertben
- Október 17.: Őszi hangulat Drávaszentesen
- November 7.: Terített asztal az iszapon – madarász séta a Csertői-tónál

A túrák egy része természeti jelenségekhez igazodik (pl. virágzás), ezért az előre meghirdetett időpontokban változások lehetségesek. A programok részletes ismertetése – térképpel és hasznos tudnivalókkal – mindig az adott eseményt megelőző hetekben kerül fel honlapunkra.

A túraszezon végén, november/december folyamán rendezzük meg a jelvénygyűjtő túrázóknak az évzáró találkozóját, Pécssett, a Tettye Oktatási Központban. A programon fotóvetítéssel egybekötött visszatekintést és élménybeszámolót tartunk 2026 túráiról.

A legtöbb jelvényt összegyűjtött túrázóknak díjakat kapnak!

Információ:

<https://ddnp.hu>

E-mail: attila.komlos@ddnp.hu, eva.horvath@ddnp.hu

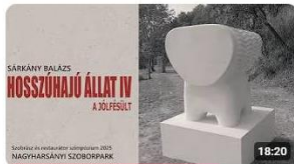
Kisfilmek a Nagyharsányi Szoborparkról

A 2025. nyarán lezajlott szobrász-restaurátor szimpózium kapcsán kisfilm sorozatot mutatunk be a létesítmény YouTube csatornáján: <https://www.youtube.com/@szoborpark>

A tervek szerint összesen 21 film fog megjelenni az elkövetkező hónapokban, kétheti rendszerességgel: ismeretterjesztő filmek, portréfilmek, filmetűdők. Tekintsék meg a kisfilmeket és látogassanak el a Szoborparkba!

Dr. Kisapáti Ivett
restaurátor, PTE
257 megtekintés • 11 nappal ezelőtt

Sárkány Balázs: Hosszúhajú állat IV. – A jófésűt
239 megtekintés • 3 héttel ezelőtt

Miklya Gábor: SHIFT/Elmozdulás
86 megtekintés • 1 hónappal ezelőtt

Hegedűs Éva: Nyugvópont
190 megtekintés • 1 hónappal ezelőtt

Túrák, rendezvények 2026-ban

A Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság munkatársai a 2026-os jubileumi évben tartalmas szakvezetéses túrákkal, gyerekprogramokkal, rendezvényekkel várják az érdeklődőket. Az alábbi linkről letölthető dokumentum a Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság 2026. évre tervezett programjainak vázlatos bemutatását tartalmazza: <https://ddnp.hu/okoturizmus/esemenynaptar>

A programok részletes ismertetése – a gyülekezőhely megközelítését segítő térképpel és hasznos tudnivalókkal – mindig az adott eseményt megelőző hetekben kerül fel honlapunkra (<https://ddnp.hu/okoturizmus/programok>).

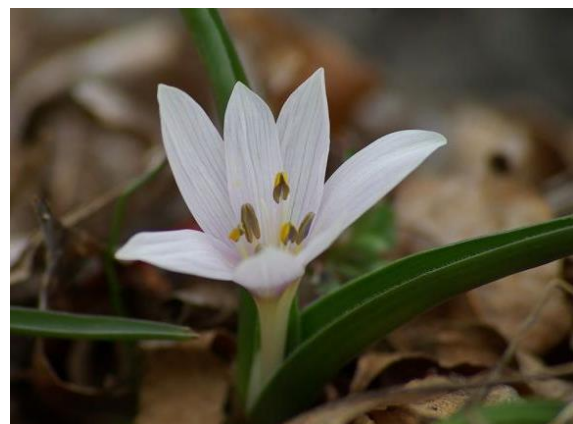
Tekintse meg a virágzó magyar kikericset!

A tapasztalatok alapján február közepéig nyílik a fokozottan védett magyar kikerics. Egyetlen hazai élőhelye a Szársomlyó.

A Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság hetente 5 alkalommal indít garantált szakvezetéses túrát a Szársomlyóra. Javasoljuk strapabíró, nem csúszós talpú lábbeli viselését (erős túracipő vagy túrabakancs). A mészkő felszín nedves időben csúszóssá válhat. Ajánlott a réteges, időjárásnak megfelelő öltözködés. A túra résztvevői ingyenesen tekinthetik meg a Nagyharsányi Szoborparkot!

Január-február folyamán – a magyar kikerics virágzása idején – a túrán való részvételhez előzetes regisztráció szükséges.

E-mail: szoborpark@ddnp.hu

A túrákkal kapcsolatos részletes információk az alábbi linken érhetők el:

https://ddnp.hu/okoturizmus/turalehetosegek/szakvezeteses_tura_a_szarsomlyora

Ismerd meg a major lakóit!

A 2026-os jubileumi évben folytatódik a tavaly kezdődött, **Tematikus állati napok** című programsorozat az Ős-Dráva Látogatóközpontban. A Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság környezeti nevelőjének segítségével a résztvevők régi magyar háziállat fajtákkal ismerkedhetnek. Lássuk mikor, milyen állatfajok kerülnek refelktorfánybe!

Február 21.: parlagi szamar

Miért érdekesek a parlagi szamarak? Mire használták őket elődeink? Ilyen kérdésekre keressük meg a választ a Tematikus állati napok programsorozat első foglalkozásán. Testközelből megismerkedhetünk a látogatóközpont barátságos parlagi szamarával és minden résztvevő kis szamaras kézműves ajándékot készíthet.

Március 28.: racka és cikta juh

Mi jellemző az egyes hazai juhajtókra? Mi a különbség a racka és a cikta között? Mire használható a gyapjú? Ezekre a kérdésekre keressük a válaszokat a juhokat bemutató tematikus napon. Minden résztvevő betekintést nyerhet egy állattartó telep mindennapi életébe és mindenki egy bárányos kézműves apróságot készíthet a foglalkozás végén.

Április 18.: magyar szürkemarha

Ezen az interaktív sétán az ikonikus magyar szürkemarha kerül a foglalkozás középpontjába. A programon arra a kérdésre is megtaláljuk a választ, hogy mi a rideg tartás és hogy miért ezt az impozáns szarvasmarha fajtát tartották elődeink. A program zárásaként apró kézműves tárgyat készíthet minden résztvevő.

Május 16: Shagya-arab ló

A szeptemberi foglalkozás főszereplői az ikonikus shagya-arab lovak lesznek. A programon választ kapunk arra a kérdésre is, hogy miért tenyésztették ki ezt a gyönyörű lovat elődeink. A program zárásaként minden résztvevő egy kézműves apróságot készíthet.

A programokon való részvételhez előzetes bejelentkezés szükséges! Tel.: 30/377-3383.

Kezdési időpont: 10.00 óra. Részvételi díj: 1000 Ft/fő.

Februári programajánló

Február 3.: Vizes élőhelyek világnapja

A világnap alkalmából a Duna és a Dráva jellegzetes élővilága mutatkozik be az érdeklődőknek. A programon fő szerep jut a természetvédelemnek, hiszen a tiszta víz kiemelkedően fontos az élőlények és az egész ökoszisztéma szempontjából, ezért kémiai vízminőségvizsgálattal zárul a foglalkozás.

A programra előzetes bejelentkezés szükséges! Tel.: 70/374-0295. Helyszín: Ős-Dráva Látogatóközpont, időpont: 10.00 óra, a program időtartama: 60 perc, a részvételi díj: 1000 Ft/fő.

Február 3.: DDNP Klub – Daróczi Zsolt: Hol a meder? – Tapasztalatok és eredmények rehabilitált síkvidéki vizes élőhely környezetében

A Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság népszerű előadás-sorozata a DDNP Klub. Az ingyenes előadások résztvevői sok érdekes titkot hallhatnak növény- és állatfajokról, betekintést nyerhetnek az igazgatóságon folyó természetvédelmi szakmai munkálatokba, Dél-Dunántúl természeti és kulturális értékeibe. *Helyszín: Tettye Oktatási Központ (Pécs), időpont: 17.00 óra, a részvétel díjmentes.*

Február 6.: Idegenvezetés a 100 éves Pintér-kert Arborétumban

Az Arborétum névadója az alapító Pintér János (1879-1933) pécsi banktisztviselő, aki a népszerű kirándulóhely, a Tettye közvetlen szomszédságában álló villaépülete környezetében 1926-ban fogott a növénytelepítési munkálatokba. Szentimentális tájképi kertet hozott létre, amelyben a főként örökzöld növények mellett mesterséges várrom, fa pavilon, két vízmedence, valamint több szobor is megtalálható. A minden hónap első péntekjén megtartott garantált program résztvevői szakvezető kalauzolásával betekintést nyerhetnek a száz éves múltra visszatekintő gyűjteményes kertben megtalálható különleges örökzöldek, gyümölcsfák, dísfák világába. A program részét képezi a kert közép-ső részén elhelyezkedő Mecsek Kiállítás megtekintése is, amelyben a résztvevők egy

audiovizuális installáció segítségével átfogó képet kaphatnak a Mecsek természeti és kultúrtörténeti értékeiről, valamint a legfontosabb kirándulási célpontokról.

Helyszín: Pintér-kert Arborétum (Pécs), időpont: 10.00 óra, a program időtartama: 1 óra, a részvételi díj: 1500 Ft/fő.

Február 7.: Tematikus barlangtúra az Abaligeti-barlangban – földrajz

A program résztvevői az általános barlangi túránál részletesebben ismerhetik meg a barlang kialakulásának földrajzi folyamatait, a karszterületek működését. A tematikus túra során nem csak szemügyre vehetjük a szebbnél szebb cseppköveket, a barlang oldásos és koptatásos formakincsét, hanem kialakulásukról, fejlődésükről is számos érdekességet hallhatunk.

Helyszín: Abaligeti-barlang, időpont: 15.00 óra, a program időtartama: 1,5 óra, a részvételi díj: a barlangi belépő ára. A részvételhez előzetes jelentkezés szükséges! Tel.: 72/498-766 A résztvevők maximális létszáma 20 fő. A programon való részvételt 12 éves kor felett ajánljuk.

Február 13.: Párváltás az állatvilágban

Az előadáson résztvevők ismeretterjesztő előadást hallhatnak a hazai állatfajok szerelmi szokásairól. Kiderül, mit jelent és mely fajra jellemző az úgynevezett barcogás, és hogy mely vadfajok élnek monogám és melyek poligám kapcsolatban. Arra a kérdésre is megkeressük a választ, hogy ki a hűségesebb: a fehér gólya vagy pedig a rétisas?

A részvételhez előzetes jelentkezés szükséges! Tel.: 30/377-3383. Helyszín: Tettye Oktatási Központ (Pécs), időpont: 10.00 óra, a program időtartama: 60 perc, a részvételi díj: 800 Ft/fő.

Február 21.: Pécs sérülékeny zöld tüdeje

Mit tehetünk egy nagyváros közelében természeti környezetünk megóvásáért?

Körtúra a Nyugat-Mecsek Tájvédelmi Körzet kedvelt, leglátogatottabb kirándulóhelyeinek érintésével. Munkatársunk terepi tapasztalatok és valós példák segítségével mutatja be, milyen közvetlen hatásokat okoz, okozhat a város közelsége, ezzel együtt a nagyszámú látogatóközönség a természeti területekre és értékekre. Megtudhatjuk, milyen lehetőségek, módszerek állnak rendelkezésre az esetenként kedvezőtlen hatások csillapítására, kiküszöbölésére.

Helyszín: Pécs, Tettye tér 9. Időpont: 10.00 óra, a túra hossza, időtartama: 6 km, 3-4 óra, a részvételi díj: 1500 Ft/fő.

Február 21.: Tematikus állati napok – Parlagi szamar

Miért érdekesek a parlagi szamarak? Mire használták őket elődeink? Ilyen kérdésekre keressük meg a választ a Tematikus állati napok programsorozat első foglalkozásán. Testközelből megismerkedhetünk Jónással és Lacival, a látogatóközpont két barátságos parlagi szamarával és minden résztvevő kis szamaras kézműves ajándékot készíthet magának.

A programra előzetes bejelentkezés szükséges! Tel.: 30/377-3383

Helyszín: Ős-Dráva Látogatóközpont, időpont: 10.00 óra, a program időtartama: 60 perc, a részvételi díj: 1000 Ft/fő

Február 28.: „A tavasz ébredése” –túra a Mecsekben – JELVÉNYGYŰJTŐ TÚRA

Szeretettel hívunk minden érdeklődőt egy közös kirándulásra a Mecsekbe, ahol együtt köszönhetjük a tavasz első jeleit! A február végi erdő különleges élményt nyújt: ilyenkor már javában virágzik az illatos hunyor, és a madarak is rázendítenek tavaszi dalaikra. A túra során megcsodálhatjuk a természet ébredését, és felfedezhetjük a Mecsek szépségeit. A túra hó esetén is megrendezésre kerül, hiszen a téli erdő is számos látnivalót kínál!

Helyszín: Pécs, Dömörkapu, időpont: 9.30 óra, a túra hossza, időtartama: kb. 10 km, 4-5 óra, a részvételi díj: 1500 Ft/fő.

Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság, Ökoturisztikai és Környezeti nevelési Osztály
7625 Pécs, Tettye tér 9.

Tel.: 30/405-4571, 30/377-3388

E-mail: szilvia.wodtke@ddnp.hu, attila.komlos@ddnp.hu

www.ddnp.hu

Köszönjük, hogy meggondolja, kinyomtassa-e papírra ezt a levelet.

Amennyiben Ön nem kíván a továbbiakban hírlevelet kapni a Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóságtól, a következő linken iratkozhat le: https://ddnp.hu/hasznos/hirlevel_leiratkozas